

N° 11

ឧប្បត្តិករ គ្រប់គ្រង ក្នុង ធម្មនុញ្ញ ប្រទេស

Dalukal baol khap di anâk patao

(Conte: L'homme amoureux de la
fille du roi)

1. Présentation du manuscrit	p. 2
2. Résumé	p. 2
3. Texte en transcription	p. 4
4 Texte en caractères cam informatisés	p. 6
5. Texte original scanné	p. 9

1. Présentation du manuscrit

Le conte *Baol khap di anâk patao* «L'homme amoureux de la fille du roi» est extrait d'un manuscrit d'A. Landes, déposé à la bibliothèque de l'EFEO sous la cote CAMPA 22. Il est écrit sur papier européen relié en cahier, de format 210x320mm, 256 pages. Selon A. Landes, ce texte fut écrit à Saigon en 1885 par les collaborateurs cam d'Etienne Aymonier.

Le conte *Baol khap di anâk patao* «L'homme amoureux de la fille du roi» compte 4 pages allant de la page 252 à la page 256.

2. Résumé

Dans un petit village vivait un jeune homme qui se rendait tous les jours au palais pour admirer la princesse. Son amour était si fort qu'il en tomba malade. Avant de mourir, il souhaita que son foie soit séché et mis dans une boîte

Quelque temps plus tard, le roi fut victime d'un mal étrange, car ses yeux sont douloureux et sa vue baisse. Pour guérir cette maladie, le roi devait se laver le visage avec le foie d'un homme, dit l'astrologue.

Un jour les serviteurs du roi se lancèrent à la recherche de ce remède et trouvèrent le foie du jeune homme mort d'amour pour la princesse.

Au petit matin, le roi se leva et prit la cuvette remplie de l'essence du foie humain. Il se pencha pour laver son visage et vit

l'image d'un nouveau-né portant une bague au doigt. Emmerveillé à la vue de ce si bel enfant, le souverain appella sa famille afin qu'elle admire ce prodige. La plus jeune des princesses s'approcha et se pencha pour observer le nourrisson. Par on ne sait quelle magie, le nouveau-né attira la princesse dans la cuvette d'eau.

Toute la famille fut en grand émoi et se lamenta sur le sort de la princesse. A la demande du roi, l'astrologue vint et expliqua que ce foie appartenait à un jeune homme mort d'amour pour la princesse et que l'on ne soit pas triste car la reine mettra au monde un garçon qui n'est autre que l'enfant vivant dans cette cuvette. Quant à la mère du jeune homme, elle donnera plus tard naissance à une fille qui, en réalité, se trouvera être notre princesse.

La prédiction de l'astrologue se réalisa. Lorsque Le garçon et la fille furent en âge de se marier, le roi célébra leurs noces.

3. Texte en transcription

Ni mada tak di kal ndan [< nan] muk ndan [< nan] pajieng sa urang anâk likei dam blaoh anâk muk ndan [< nan] nao ma-in mboh ndai [< nai] Taluic anâk patao daok ma-in ngaok luw blaoh nyu nyap [< khap] di ndai [< nai] Taluic, baruw mang nyu wek marai sang blaoh nyu lakau di maik nyu brei ka nyu sa drei kubaw tanaow baong ka nyu nik [< ndik] nao gleng pak madhir patao, baruw mang maik nyu brei kubaw ndan [< nan] ka nyu nik [< ndik] nao gleng, nyu nao gleng kubaw ndan [< nan] thoy ala luw ndai [< nai] Taluic nang [< ndang] sa balan dom di daok nyap [< khap] di ndai [< nai] Taluic truh jieng ruak [253] tel nyu majaik kieng matai ndan [< nan] mang nyu nem [< ndom] tabiak saong maik nyu lac nyu ruak ni di njep Yang ngap o kayua nyu nyap [< khap] di anâk patao min, yah nyu matai ndan [< nan] maik nyu thik hatai nyu bloh ja-mbu bithu piaoh [< piéh] dalam daraong, baruw mang tel nyu matai nao blaoh maik nyu thik hatai nyu ja-mbu piaoh [< piéh] wek halei nyu ndan [< nan] maik nyu ba nao dar, baruw mang patao ama ndai [< nai] Taluic ruak mata luk jru hagaik lijang o dhit o rei, baruw mang patao panan [< pa-ndar] panraong jabaol nao daa ganuer huer marai gleng, baruw mang ganuer huer gleng mboh lac yah patao luk jru hagaik lijang di dhit o, arak ni patao duah hatai manus [< manuis] krung urang ja-mbu thu [254] ba marai tram di aia blaoh tapay mbaok dhit mata patao je, baruw mang patao tiap panraong jabaol nao duah tangi di grep palei di grep nagar blaoh di mboh hatai manus [< manuis] o tel wek marai pak muk maik urang nyap [< khap] di anâk patao blaoh matai ndan [< nan] mang tangi mboh hatai manus [< manuis], baruw mang panraong jabaol mak hatai ndan [< nan] ba marai blaoh patao mak hatai ndan [< nan] buh dalam lathuer aia blaoh patao tapay mbaok dhit mata patao, baruw mang

4. Texte en caractères cam informatisés

dl kÒ Ob@K d "an " Ot@

- n ^md t d "kÒ Î [< N] mU Î [< N] jY †S_ur! an " l k, d *Ob@ an" mU Î [< N] On@ni OšH ØÎ [< ØN] tl Ÿ an " Ot@ Od@ni Of @U ObL@zU z [< K] d"ØÎ [< ØN] tl Ÿ, brU_m !zU v †mØr S !Ob@zU IkUd" ØM zU Rk_zU S_RdkUb tOn @Ob ïk_zU N^ [< Î ^] On@tp mD ^ Ot,@brU_m !ØM zU Rb kUb Î [< N] k_zU N^ [< Î ^] On@tpzU On@gkUb Î [< N] OTÁ al _IU ØÎ [< ØN] tl Ÿ N! [< Î] S_bl Od *d"Od@ [< K] d"ØÎ [< ØN] tl Ÿ RtUH †V [253] t Ø zU mØj kY †mØt Î [< N] m!zU N [< OÎ] † tbY OS #ØM zU IÇ zU rVn "d"Ô †y !F o ky _zU z [< K] d" an " Ot@^, yH zU mØt Î [< N] ØM zU T^hØt zU ObL@j šUb †UOpk [< Opk] dl *dOr# brU_m !t Ø zU mØt On@hØØM zU T^hØt zU jšU_Opk [< Opk] v †hl ,zU Î [< N] ØM zU b_On@k, brU_m ! Ot@m_ØÎ [< ØN] tl Ÿ rV mt_IU RjU_hØg l † !o D^o r , brU_m ! Ot@

patao tapay mbaok blaoh patao mboh kumar dalam lathuer aia ndan [< nan] biak thiam [< siam] likei daok ma-in dalam [255] lathuer aia ndan [< nan] blaoh cuk gam karah mah baruw mang patao ew klau urang anâk kamei patao marai aiek kumar ndan [< nan], baruw nai Tâh Tabha saong nai Kacua daok aiek kamar ndan [< nan] blaoh di mboh hagaik o tel nai Taluic marai aiek kumar ndan [< nan] blaoh kumar ndan [< nan] gatung nai Taluic tama dalam lathuer aia ndan [< nan] dhit, baruw mang patao panar [< pa-ndar] panraong jabaol nao daa ganuer huer marai gleng ka nai Taluic anâk patao ndan [< nan], baruw mang ganuer huer marai gleng mboh mada hatai ndan [< nan] krung hatai urang anâk muk ndan [< nan] makal [< mang kal] nyu nyap [< khap] di ndai [< nai] Taluic lé [< lo] baruw mang hatai ndan [< nan] yé [< yue] drei jieng [256] kumar tok ndai [< nai] Taluic marai aiek blaoh nyu mak nao saong nyu dalam lathuer aia ndan [< nan], tel hadei hadiap patao matian blaoh nih [< ndih] di apuei anâk likei cuk gam karah mah kumar ndan [< nan] krung kumar gatung ndai [< nai] Taluic tama dalam lathuer aia ndan [< nan], halei ndai [< nai] Taluic ndan [< nan] sit tra urang kumei krung brei hatai manus [< manuis] ka patao ndan [< nan] nih [< ndih] di apuei ndai [< nai] Taluic wek, baruw mang hadiap patao nih [< ndih] di apuei anâk likei cuk gam karah mata mah, muk brei hatai manus [< manuis] ka patao ndan [< nan] nih [< ndih] di apuei anâk kumei cuk dua saong kaong mah, tel nyu praong blaoh patao mak dua urang ndan [< nan] pakieng gep tel patao luic rai anâk patao jieng bia anâk likei muk ndan [< nan] jieng patao./.

ရွှေစို [<ရွှေစို] ဤ ရွှေငွေ့ ရွှေကျော့ လက် ဝဲကျ တံ ကတစု နှစ် ကမ္ဘာ
ရွှေစာ [<ရွှေစာ] ငြိ ကမ္ဘာ တစ် နှစ် [<နှစ်] တစ်ဦး တစ် ဝဲ
တစ်ဦး ရွှေ ရွှေစာ, ဝဲ နှစ် [<နှစ်] တစ်ဦး ရွှေစာ [<ရွှေစာ] နှစ်
ငြိ ဝဲ ကမ္ဘာ ငြိ ငြိ ဝဲ ရွှေစာ နှစ် [<နှစ်] က် ဖြစ် ရွှေစာ
[<ရွှေစာ] ရွှေစို [<ရွှေစို] ဤ ရွှေငွေ့ နှစ် [<နှစ်] တစ်ဦး တစ်
ပတ် နှစ် ဝဲ ဝဲ ဖြစ် ရွှေစို [<ရွှေစို] ဤ ရွှေငွေ့ ရွှေကျော့ လက်
ဝဲကျ တံ ကတစု နှစ် နှစ်, နှစ် ငြိ ဝဲ ရွှေစာ နှစ် ဖြစ် ရွှေစာ
[<ရွှေစာ] ရွှေစို [<ရွှေစို] ဤ ရွှေငွေ့ ရွှေကျော့ ကမ္ဘာ ဝဲ ဝဲ ဝဲ
နှစ်, တစ် တစ် ဝဲ ဝဲ ဖြစ် ဖြစ် ဖြစ် နှစ် နှစ် ဝဲ ဝဲ ရွှေစာ [<ရွှေစာ]
ဖြစ် တစ် တစ် ဖြစ် ဖြစ် ဝဲ ရွှေကျော့ ဖြစ် ဝဲ ဝဲ ဝဲ ရွှေကျော့
လက် နှစ် ရွှေစာ [<ရွှေစာ] ဝဲ ဖြစ် ဝဲ

စက်တော် အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း
 အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း
 အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း
 အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း
 အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း
 အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း
 အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း
 အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း
 အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း
 အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း အလှူအတန်း

Handwritten text in the Khmer script, likely a form of liturgical or philosophical text, arranged in approximately 17 lines. The characters are dense and characteristic of traditional Khmer script.

...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...

သထုံဟိုတစ်ကုသိုလ်ခေတ်မှာအဘိဓမ္မာ
 ဝင်္ဂဏ်တရားတို့ကိုအကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြ
 ရေးသားခဲ့သည်ဟုဆိုကြသည်။ မြန်မာ
 ဝင်္ဂဏ်ကျမ်းများကိုကြည့်လိုက်ပါက
 အဘိဓမ္မာဝင်္ဂဏ်ကျမ်းတို့ကိုသာ
 တွေ့ရပေ၏။ အဘိဓမ္မာဝင်္ဂဏ်ကျမ်း
 များကိုကြည့်လိုက်ပါက အဘိဓမ္မာ
 ဝင်္ဂဏ်ကျမ်းများကိုသာတွေ့ရပေ၏။
 အဘိဓမ္မာဝင်္ဂဏ်ကျမ်းများကိုသာ
 တွေ့ရပေ၏။ အဘိဓမ္မာဝင်္ဂဏ်
 ကျမ်းများကိုသာတွေ့ရပေ၏။
 အဘိဓမ္မာဝင်္ဂဏ်ကျမ်းများကိုသာ
 တွေ့ရပေ၏။ အဘိဓမ္မာဝင်္ဂဏ်
 ကျမ်းများကိုသာတွေ့ရပေ၏။
 အဘိဓမ္မာဝင်္ဂဏ်ကျမ်းများကိုသာ
 တွေ့ရပေ၏။ အဘိဓမ္မာဝင်္ဂဏ်
 ကျမ်းများကိုသာတွေ့ရပေ၏။
 အဘိဓမ္မာဝင်္ဂဏ်ကျမ်းများကိုသာ
 တွေ့ရပေ၏။ အဘိဓမ္မာဝင်္ဂဏ်
 ကျမ်းများကိုသာတွေ့ရပေ၏။
 အဘိဓမ္မာဝင်္ဂဏ်ကျမ်းများကိုသာ
 တွေ့ရပေ၏။ အဘိဓမ္မာဝင်္ဂဏ်
 ကျမ်းများကိုသာတွေ့ရပေ၏။
 အဘိဓမ္မာဝင်္ဂဏ်ကျမ်းများကိုသာ
 တွေ့ရပေ၏။ အဘိဓမ္မာဝင်္ဂဏ်
 ကျမ်းများကိုသာတွေ့ရပေ၏။
 အဘိဓမ္မာဝင်္ဂဏ်ကျမ်းများကိုသာ
 တွေ့ရပေ၏။ အဘိဓမ္မာဝင်္ဂဏ်
 ကျမ်းများကိုသာတွေ့ရပေ၏။
 အဘိဓမ္မာဝင်္ဂဏ်ကျမ်းများကိုသာ
 တွေ့ရပေ၏။ အဘိဓမ္မာဝင်္ဂဏ်
 ကျမ်းများကိုသာတွေ့ရပေ၏။
 အဘိဓမ္မာဝင်္ဂဏ်ကျမ်းများကိုသာ
 တွေ့ရပေ၏။ အဘိဓမ္မာဝင်္ဂဏ်
 ကျမ်းများကိုသာတွေ့ရပေ၏။